

ተማምለን ነበር - በጋራ ልናርስ፣
ቃልኪዳን ነበረን - በጋራ ልናፍስ፣
ማተብ የሌለው ሰው - ሆዱን የሚወድ፣
ዘሬን ሽጦ በልቶ - አደረገኝ ጉድ፣

(ቅኔ - አንዳርጋቸው ፅጌ)

‘ኢህዴን የተባለውን የታምራት ላይኔ ድርጅት ተከትሎ ገደል የገባ
የወሎ አርሶ አደር የተቀኘው’ በሚል ደወል ጋዜጣ፣ ግንቦት 1985 እንዳተመው -

አለመሳቅ እኮ ይቻላል - አለማልቀስ ነው ጭንቁ፣
የመንፈስን እንጉርጉሮ - በመንፈስ አምባ ማመቁ፣
ውስጥ ውስጡን እየደሙ - በቀቢፀ ተስፋ መድቀቁ፣
ለተስለመለመች እውነት - የደም ደብዳቤ ማርቀቁ፣
በቅሬታ ሰደድ እሳት - ህዋሳትን መጨፍለቁ፣
አለመሳቅ እኮ ይቻላል - አለማልቀስ ነው ጭንቁ፣

(ግጥም - ደበበ ሰይፉ)

ልብ እንደሚነካ - የመዘቃ ቃና፤
በማነሳሳቴ - በሰዎች ህሊና፤
ሁሉም ይወዱኛል - ያፈቅሩኛል ገና፤

ወደዚህም ቦታ ሰዎች ይመጣሉ፤
የሃውልቱን መንገድ እየተከተሉ፤
እንደ መሰንቆ ምት ወይ እንደ በገና፤
ይኖራል ወደፊት ብዙ ዘመን ገና፤
ሃውልት አቁሜያለሁ ለመታሰቢያዬ፤
ለሚመጣው ትውልድ ለወደሁዋላዬ፤

በዚያ በአሰቃቂው በክፉ ዘመን፤
የነፃነት ትግል እንዲያገኝ ብይን፤
ለተበደሉና አቅም ላነሳቸው፤
ጠበቃቸው ሆኜ ስለቆምኩላቸው፤
የማያስታውሰኝ የማይጠራኝ የለም፤
ነገም ከነግ ወዲያም ዛሬም ለዘልአለም፤

ምን ጠቀመው ቃየል - የመሳሪያ ቋንቋ፣
ሰጠመ ጠፋ እንጂ - ባቤል ደም አረንቋ፣
መኢኑም አባተ - ሰመረ መረሳ፣
አባንግ አብዱል ከሪም - ጋቸኖ ቶሎሳ፣
አብረኸት ምንትዋብ - ኛዳክም ጋዲሴ፣
በላህ በነብዩ - በሶስቱ ስላሴ፣
ሰይፉም ዶማ ይሁን - ሞርተሩም አንካሴ፣

(ግጥም - ሃይለመለኮት መዋእል)

አንዲት ፍጡር ካዳንሁ - ባዘን የምትደማ፤
ኖሬአለሁ እላለሁ - ምንም ሳላቅማማ፤
ውጋት የሰቀዛት - አንዲት ነፍስ አግንቼ፤
ከስቃይ ባወጣት - እጆቼን ዘርግቼ፤
ወይም አንዲት ድምቢጥ - ከመሬት አንስቼ፤
ኅጅዋ ባስቀምጥ - እስትንፋስ ዘርቼ፤
ምንም አላፍርበት - ኖሬያለሁ ለማለት፤

(ግጥም - ኤሚሊ ዲክንሰን)
- መንግስቱ ወልደማርያም እንደተረጎመው -

አንዲት አበባ የፀደይ፣
ጠይም ሰቆቃ መሳይ፤
ተጥላ አየሁ ቦሌ ላይ፣
አንቺ የፀደይ አበባ?
የኛ መስከረም ሲጠባ፣
የአንድ አገር ሰው ሆነን ሳለ...
ያንቺ ጀምበር ወዴት ገባ?

እንካ! ባለክራር...
ተቀበለኝ ግጥም - ዝፈን ስለ ፍቅር፤
እንካ! ስለኑሮ - አሰማ ዜማህን...
በክራሩ ጅማት - የሚነደፈውን፤
መዝቃን አንስተህ - ጣለው በመዝቃ፤
የፈዘዘው ይንቃ፤
ተክዝ ግጥም ይዘህ፤
'ወዳጅ ማለት' ብለህ - በሞት በህይወት ኑሮ፤
ነፍስና ስጋ ነው - የሚጨነቅ አብሮ!

የዋሁ ገበሬ.....

ቤተክሲያን ይሄዳል - ዘወትር እሁድ፣
ወዶ ነው በግድ?

ይሰማል ሲሰበክ - የክርስቶስ ትምህርት - በሄደ ቁጥር፣
'ድሆች ብፁእ ናቸው!' የሚባል ነገር፣
የመሬቱ መንግስት - ባይሆነውም ለሱ፣
የሰማዩን መንግስት - እንድትወርሰው ነፍሱ፣

.....

ግና አንዳንዴ ደግሞ፣
ከቤተክሲያን ሄዶ፣

ሲያዳምጥ አርፍዶ - ስብከተ ወንጌል፣
ሰምቶ ይመጣና - ተቃራኒ ትምህርት - የሆነ አንጎል፣
'ይጨመርለታል - ላለው' የሚል ቃል፣
ለጊዜው መንፈሱ ይበጠበጣል...

(ግጥም - ዮሃንስ አድማሱ)

አያይም ባይኖቹ - ጆሮውም አይሰማ፣
ደንዝዟል ህሊናው - በውዳሴ ዜማ፣
የባዶነቱን ልክ - ነውሩን ሳያውቀው፣
አንጉል ይወድቃል፣
ዘመን ደግሶለት - ዝና ያሰከረው፣

(ግጥም - አረጋሽ ሰይፉ)

ሰይጣን ሰለጠነ፤
ቀንዶቹን ነቃቅሎ፤ ጭራውንም ቆርጦ...
ዘመናዊ ሆነ፤
ፊደል ቆጠረና፤ ዳዊትም ደገመ፤
ውዳሴ ማርያምን፤ አንቀፀ ብርሃንን፤ አጠና ፈፀመ፤
ግና ተቸገረ፤ እንዲያው በየእለቱ፤
ጨርሶ አላወቀም፤ ለማን እንደሆነ ምና ፀሎቱ፤
ቢጨንቀው ጊዜና፤ ቆይቶ ሰንብቶ፤
ክርስቲያን የሆነ አንድ ሰው አግኝቶ፤
ተወዳጅውና ብሶቱን ነገረው፤ ሁሉንም ዘርዘሮ፤
በጣፈጠ ቋንቋ፤ በውነት አሳምሮ፤
“አትቸገር!” አለው፤ ክርስቲያን ወዳጁ አፅናናው መልሶ፤
ሰይጣኑ ካሰበው አለመጠን ብሶ፤
“ይህስ ቀላል ነገር፤ ችግርም የለው፤
እንደኛው ክርስቲያን፤ ሆንክ ማለት ነው”
(ግጥም - ዮሃንስ አድማሱ)

የቁልቢ ሌሊት ውስጥ

ልብን ጋን አድርጎ - ችግር ሲጠነሰስ፤
ጭንቀትና ጥበት - ብቅልና ጌሾው፤
ይገባሉ በፊት - ከሁሉ አስቀድመው፤
ከዚያ የሚቀጥለው፤
መተከዝ የሚሉት - የጠላ ቂጣ ነው፤
ከዚያም ይዘጋጃል - እንዲሰማማ አብሮ፤
መባከን የሚሉት - የአሳብ እንኩሮ፤
ሁሉም ይገባና - ሲምታታ ሲፈላ፤
ያኔ ይጠመቃል - የመከራ ጠላ፤
ስካሩም እብደት ነው - የሚያናውጥ ናላ፤

(ግጥም - ፍቅረ ድንግል በየነ)

ስለመራራው ኑሮአችን፤
ለተስፋ ቢሱ ህይወታችን፤
ምስጋና ይግባው ለፓርቲያችን፤
ለቀረናው ዝምታችን፤
ምስጋና ለፓርቲያችን፤
ለታወቀው ፅሞናችን፤
ምስጋና ለፓርቲያችን፤
ለከባዱ መከራና ስቃያችን፤
ምስጋና ለፓርቲያችን፤
እውነትን አምቆ ለያዘብን፤
ከባዱንም ቀንበር ለጣለብን፤
ምስጋና ለፓርቲያችን፤
ለሚደርስብን የተኩስ እሩምታ፤
ለሚከተለውም የጦርነት ጋጋታ፤
ለፓርቲያችን ምስጋናና ሰላምታ፤

(ግጥም - አንዲት ሩስያዊት ገጣሚ)
- ማሞ ውድክ) እንደተረጎመው -

ሰብሃት ነጋ በጨረፍታ

ብልጭ ብሎ ጠፋ፤

ተወርዋሪ ከከብ - የሃሳብ አንጋፋ፤

እንደዚህ ከሆነ - ጨለማው በርክቶ - ቆንጆዋ ታጥር፤

ዘልአለም ታልቅሰው - ሙታ እስክትቀር፤

በጨለመ ቦታ - የተስፋ ዛፍ ሁላ፤

ያለምንም መላ፤

ቅጠልዋ ጠውልጎ፤

ግንደ ቆርቁር ሁላ - ውስጧ ተመስጎ፤

ደሞ ፍሬ እንዳትሰጥ - ፍሬ እንዳታበላ፤

ተቆራርጣ ቀረች - ከስር ተመንግላ፤

እንግዲህ ማን ቀረ - ጨለማና ቆንጆ፤

የህሊና ድምፁ - ይግባ ተመልሶ - ከህሊና ጎጆ፤

(ግጥም - ዮሃንስ አድማሱ)

ተስፋ ሲሞት

አብዮት አብቦ - ኅምርቶ አሽቶ፤
የሚዘነጥፈው - የሚቆርጠው ጠፍቶ፤
ጅቡ በላው አሉ - ሌት ከማሳው ገብቶ፤

(ግጥም - ሂለን መሃመድ)

* * *

ጭንቅም በሳቅ ያልፋል - ፍቅርም በወረት፤
ሃዘንም ይረሳል - በጊዜ ብዛት፤
ስቃይም ይቻላል - በተስፋ ፍኖት፤
እንዴት ይሆኑታል!? - ተስፋ ግን ሲሞት?

(ግጥም - በቀለ መንገሻ)

የትም ዞሬ ስመለከት፤ ጉድ ነው! የማየው እለት በእለት፤
የትም የት ያለው ግርፊያ ነው፤ የትም የት ያለው ሰንሰለት፤
የወጣው ህግ የሞት ነው፤ አስፈሪና ክብር አዋራጅ፤
ሳይወድ በግድ በሚፈሰው፤ በድሆች እንባ ላይ ቀላጅ፤
ህገወጥ ስልጣን የትም አለ፤ ህግ አልባ አሰራርም አብሮ፤
የፍትህ ስርአቱም አለ፤ በጨለማ ውስጥ ተቀብሮ፤

(ግጥም - አሌክሳንድር ፑሽኪን)
- አያልነህ ሙላቱ እንደተረጎመው -

አበባየሆሽ - የለም! አበባየሆሽ የለም፤
ባልንጀሮቼ ጠጡ በተራ፤ ፀሃይ እስክትሸሽ ጨለማን አፍራ፤
ባልንጀሮቼ ጠጡ በተራ፤ ቱቦ ስር ወድቅን እስክናቅራራ፤
እንኳን ቀረርቶ የለኝም አቅም፤
እዚያው አድራላሁ - ጥርሴን ስለቅም፤
ኮማሪቶቼ ቅዱ ባካችሁ፤ ዶላር አላጣም የምከፍላችሁ፤
እንኳንስ ዶላር የለኝም ዱዲ፤ የጠጄ ጌታ ምታኝ እንግዲህ
አልመታም ካልከኝ ልሂድ ስለው፤ ቦዩን ጠራና ጎኔን አለው፤
ከጎኔም ጎኔን ኩላሊቴን፤ አረቄን ጥሯት መድሃኒቴን፤
ሰክረው ይቆዩን ሰክረው፤ ሰባት ብርሌ ሰብረው፤
ታመው ይቆዩን ታመው፤ ባመት ሺህ ኪነን ውጠው፤
ይሸታል ጠጁን ጠጁን ሲጎትቱት እጁን፤
ይሸታል ቢራ ቢራ፤ ልጄችን ሲያቅራራ፤

(ግጥም - ታገል ሰይፉ)

ልብሷ የባላገር - አየሯ ገጠር፣
ኩለንታዊ ውበት - ይዛ የምትኖር፣
አየሁዋት በመስኩ - ወደ ገጠር ሄጄ፣
ተፈጥሮን ስፈልግ - ተፈጥሮን ወድጄ፣

እኔ ምናገባኝ - የምትሉት ሃረግ፣
እሱ ነው ያረዳት - ሃገሬን እንደ በግ፣
የተሰኙኝ ግጥም - ልፅፍ አሰብኩና፣
ምናገባኝ! ብዬ - ቁጭ አልኩ እንደገና፣

(ግጥም - ኑረዲን ኢሳ)

የውበት መቅረዟ፤

የዳሌዋ ለዛ፤

የባቷ እስክስታ...

ድንገት ቢወረወር - እንዳፋር አንካሴ፤

ልቧን ሙጢኝ አልኩት - እንዳትወጣ ነፍሴ፤

(ግጥም - አበራ ለማ)

* * *

አወይ ድንቁርና - አወይ መሳሳት፤

ለካስ ትግሉ ኖሮአል - ለከተማ እሴት፤

ከህይወትህ ወዲያ ላያልፍ - የጥናትህ መደቡ፤
ከህዝብ ጉያ ላይርቅ - የምርምርህ ክበቡ፤
ምን ብትረቅ፤ ምን ብትርቅ - እምትደርስበት ግቡ፤
ወይ የመነሻህ ርካቡ.....

....የስንቱን አይነ ልቡና አታለልክ?
አስተዋይነቱን አጭበረበርክ?
በቋንቋ ግርዶሽ እየተጠለልክ፤
ተጠባብኩ ስትል ጠባብክ፤
አወቅሁ ስትል ደነቆርክ፤

(ግጥም - ደበበ ሰይፉ)

ነሸጠው ሸፈጠ - ሄደ ሸመጠጠ፤
በመስተፋቅር ጦር - ልቤ አመለጠ፤
ባር ባር አለ ሆዴ - ልቤ መሬት ለቆ፤
ሊያከንፈኝ እንዳይሆን - አለግብሩ መጥቆ፤
አላስተዳደጉ - አለባህሉ ወድቆ፤
ሽው እልም ሽው እልም - ልቤ ወፌ-ይላላ፤
በመስተፋቅር ቀስት - በሮሮ ምህላ፤
እንደ ደመና አክናፍ - እንደ ጮራው ጥላ፤
ሽው እልም ሽው እልም - ሽው እልም ይላላ፤

(ግጥም - ሎሬት ፀጋዬ ገብረመድህን)

ሽው እልም ሽው እልም - ልቤ ወፌ-ይላላ፤
በመስተፋቅር ቀስት - በሮሮ ምህላ፤
እንደ ደመና አክናፍ - እንደ ጮራው ጥላ፤
ሽው እልም ሽው እልም - ሽው እልም ይላላ፤

በእጃችን ሳይጠጣ - በእጃችን ሳይበላ፤
ደም መላሽ ሆነን - መሃመድ አብደላ፤
ዘሩን ይባርክሉት - የሚያምንበት አላ፤

ከጐራው ዘልቄ - እስኪ ልነጋገር፤
ካለሰው ቢወዱት - ምን ያደርጋል አገር?
ህንፃ መች ሆነና - የድንጋይ ክምር፤
መንገድ መች ሆነና - የድንጋይ አጥር፤
ህንፃው ምን ቢረዝም - ምን ቢፀዳ ቤቱ፤
መንገዱ ቢሰፋ - ቢንጣለል አሰፋልቱ፤
ሰው ሰው ካልሸተተ - ምንድነው ውበቱ?
የኔ ውብ ከተማ - የኔ ውብ አገር፤
የሰው ልጅ ልብ ነው፤
የሌለው ዳርቻ - የሌለው ድንበር፤
(ግጥም - በአሉ ግርማ)

ባዘቅት ይመሰላል - የሰው ህይወት ጠባይ፤
ጨለማ የሆነ - ስሩ የማይታይ፤
በጥልቀቱ መጠን - ወደ ታች ሲሰምጡ፤
ያላሰቡት ነገር - ይታያል በውስጡ፤

(ግጥም - ከበደ ሚካኤል)

* * *

ነፋሱ ፀጥ አለ - ድምፁን አጠፋና፤
ባህር ዛፉም ቆመ - አደገደገና፤
ስትሰግድ ሳለች - ወደ ምእራብ ፊቷ፤
ተደፍቶ እንዳዘዛት - ፀሃይ ሃይማኖቷ፤
ያን የወርቁን ግምጃ - ምድር ላይ አንጥፋ፤
ሁሉም እያየላት - ማማሩን በይፋ፤

(ግጥም - መንግስቱ ለማ)

የኛ ፅጌረዳ ያች! ያማረች፤
ንደኞቹ! አሁን የት አለች?
ወጥታ ከፀሃይ ጋራ፤
ጠውልጋ ጠፋች እንዴ! አብራ?

* * *

ፍንድቅ! ፍክክ ያሉ! አዳዲስ አበቦች፤
ማበብ ያብባሉ፤
ግን ለቀበጥባጦች፤ የስሜት ማብረጃ፤
ሆነው ይቀራሉ፤

(ግጥም - አሌክሳንድር ፑሸኪን)
- አያልነህ ሙላቱ እንደተረጎመው -